

„Kresolaat“ — odav abinõu puu kõdunemise vastu.

Aine.

Silsiuti antiigile ismuud aine „Kresolaat“ väärib iga metsamaterjali tarvitaja tähelepanu, kui abinõu ehitustesse paigutatud puu materjali ega pikendamiseks. „Kresolaat“ on kodumaa põlevkivi õlist eraldatud aine ja kuba peaaegu aastat tarvitusel raudteevalitsuses, kus, peale liiprite imbutamise, seda mitmesuguste puuosade tööpaikideks tarvitatakse. Raudteevalitsuse algatusel, Tartu ülikooli ja Tallinna Tehnikumi esitajate osavõtul, on Kresolaadiga terve rida katseid tehtud ja nende waral aine väärtus tõendatud. Praegu valmistab Kresolaati „a. s. Tallinna Keemiasaavabrik N. Mayer“ juuremal mõõdul raudteevalitsuse jaoks ja ühikmüügis äridele.

Omadused.

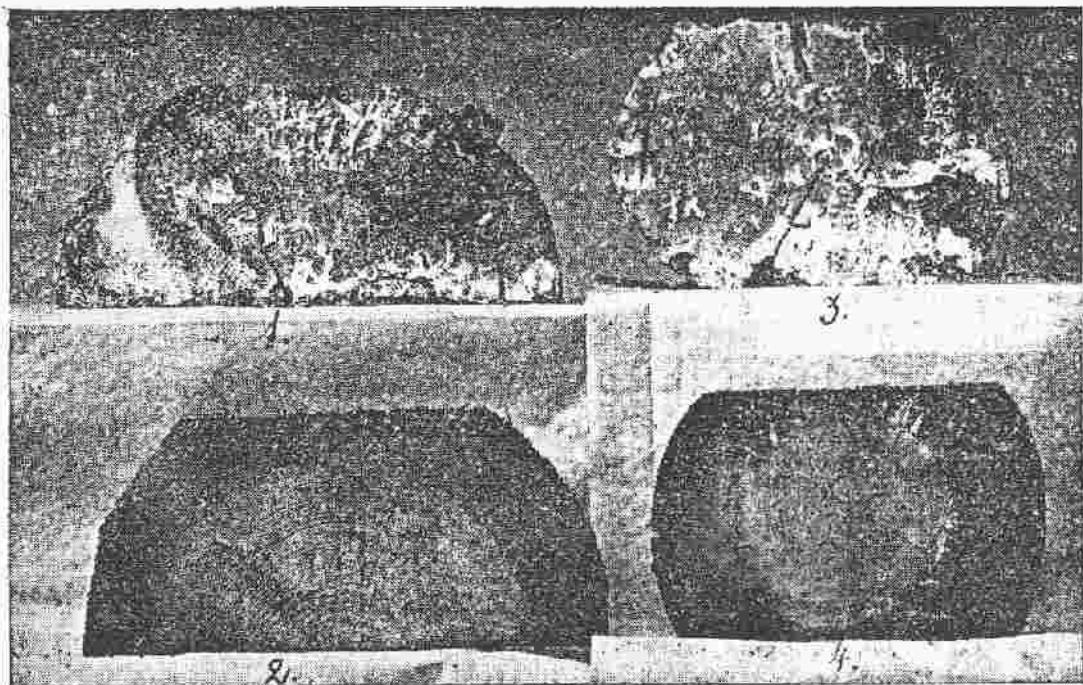
Katset on tõendanud Kresolaadi puu konserveerimise võimet kõrgemal määral, kui jeni tarvitusel vanaud väljamata ainetel, — Karbolineumil, Kivihõbe õlil jne.

Peale puu konserveerimise võime, on veel kindlaks tehtud Kresolaadi nimetatud väärt omadused: muudab puu tulekindlamaks — ise ei põle — ja tugevamaks, on väljapõlemata, tungib puu sisse ja toimub kiiresti. Selle kõige juure lisaks tuleb veel aine tarvitamise võimaluse eeltingimine — odavus: hind on 250 mk. ümber puud; ühe ruutmeetri pinna ülevõõpamiseks kulub Kresolaati umbes $\frac{1}{2}$ naela, — seega 3—4 marga eest.

Tarvitamise alad.

Kriti soovitatavaks tuleb pidada Kresolaadi tarvitamist siidel- ehk kaastulustel, plankude ja aedade, aluspalkide ja põrandalaudade võõpamiseks; ehitistel juhustel tuleb lisaks veel meeldida pruun värv, viimastel aga, on ta kindlaks abinõuks juurema ehituste vaenlase — majaseene vastu.

*) Lähemalt keshvateist karjakoplitest võib leida raamatus: „Th. Pool — kuidas loomatoidu kasvupindade eest hoolitseda ja neid suurendada“, heinakasvatuse ja heina-seemne kohta: „N. Metsa raamatus: Lähemad ülesanded loomatoidu kasvatamisel ja kuidas neid teostada.“

Joon. kujutab pakuoskaid, mis paariviisi lõigatud ühest puust ja raudteevalitsuse mädandamise keldris $1\frac{1}{2}$ aasta jooksul hoitud; ülerval — imbutamata puu — läiesti mädanenud, all — Kresolaadiga imbutatud — mädandamist ääreselt täiesti muutumata.

Tarvitamise viis.

Kõige kohasem on tarvitusele minevaid puuosasid, nagu: sindlid, laastud, prosetid, tulbad jne. otsepidi fresolaadi sisse lasta, neid seal vähemalt paar tundi, ehk kui aega on, las mõni öö-päev, seista lasta ja siis ärakuivanult ehitusse paigutada; seejuures ei tarvitse sindleid ka laaste üleni sisse lasta, vaid ainult selle koo võrra, mis katusel wälja jääb. Kui wõõbatavaid pindasid võimalik ei ole fresolaadi sisse lasta, nagu: aluspalgid, põrandalaavad, walmis katused, plankud jne., siis wõõbatatse tarwilised osad kaitju narmastest tehtud pintslil abil, nii kaua, kuni puu enam fresolaati sisse ei wõta ja pind märjaks jääb.

Mäga soovitatav on, et ülewõõbatav puu hästi kuivan ja pragunenud oleks.

Fresolaadi määrimine võib küll aja jookshul pleekida, kuid, arvesse wõttes wäikesteid wõõpamise kulusid, võib wõõpamist loorrata.

Tarvitajatel on tarwis silmas pidada, et fresolaati tuleb pikemaajalise õhuga kokkupuutumise eest hoida, muidu muutub ta paksumaks ja weniwaks ning kaotab puu sisse tungimise omaduse.

Fresolaadi tarvitamine loob küll ehitajale kaasa liiskulusid, kuid see tasub end mitme wõrra, mispärast teda igale soovitada tuleks. Ehitusnõuandja N. Haag.